शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर
दूरशिक्षण व ऑनलाईन शिक्षण केंद्र
बी.ए.भाग ३ सत्र ६ स्वाध्याय प्रश्न
ऑक्टोबर/नोव्हेंबर २०२५

आपण दूरशिक्षण व ऑनलाईन शिक्षण केंद्रामध्ये प्रवेश घेतल्याबद्दल आपले स्वागत. बी.ए. भाग ३ सत्र ६ साठीचे स्वाध्याय प्रश्न सोबत देत आहोत. सदरचे स्वाध्याय खाली दिलेल्या नियमावलीप्रमाणे पूर्ण करून आपल्या **अभ्यास केंद्राकडे** जमा करणे आवश्यक आहे. **दूरशिक्षण व ऑनलाईन शिक्षण केंद्राच्या मुख्य कार्यालयामध्ये स्वाध्याय स्वीकारले जाणार नाहीत.**

नियम :

1. निवडलेल्या प्रत्येक पेपरसाठी एक व इंग्रजी आवश्यक पेपरकरिता एक असे स्वाध्याय पूर्ण करावयाचे आहे.स्वाध्याय लिहिण्याकरिता आखीव कागद/ A4 size paper वापरावा.
2. स्वाध्याय उत्तरपत्रिकेच्या मुखपृष्ठावर आपण प्रवेश घेतलेल्या अभ्यासक्रमाचे नाव, वर्ष, तुमचा परीक्षेचा बैठक क्रमांक, नोंदणीप्रमाणे नाव, पत्ता (कायमस्वरुपी), विषय, PRN व मोबाईल नंबर (कायमस्वरुपी) लिहिणे आवश्यक आहे. (मुख्यपृष्ठ / Cover Page यासोबत दिलेले आहे ते Download करुन वापरावे)
3. लिहून पूर्ण केलेले सर्व सहा पेपर्सच्या स्वाध्यायावर आपला परीक्षा बैठक क्रमांक (Exam Seat No.) लिहूनच प्रवेशासाठी निवडलेल्या अभ्यासकेंद्रावर विहीत वेळेत स्वत: पोहोच करावे किंवा पोस्टाद्वारे /कुरिअरद्वारे पाठवावेत. (बैठक क्रमांक विद्यापीठाच्या www.unishivaji.ac.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध होतील.) **स्वाध्याय जमा करताना स्वाध्यायासोबत हॉलतिकीटची झेरॉक्स प्रत जोडावी.**
4. विद्यार्थ्यांनी आपल्या स्वाध्याय उत्तरपत्रिका हॉलतिकीट प्राप्त झालेनंतर तातडीने आपल्या अभ्यासकेंद्रावर जमा कराव्यात.
5. एकदा स्वाध्याय जमा केल्यानंतर तसेच त्यांचे मूल्यांकन झाल्यानंतर तेच स्वाध्याय परत जमा करता येणार नाहीत
6. जे विद्यार्थी दिलेल्या वेळेत स्वाध्याय जमा करतील त्याच विद्यार्थ्यांना स्वाध्यायाचे गुण दिले जातील.जे विद्यार्थी स्वाध्याय जमा करणार नाहीत अशा विद्यार्थ्यांना स्वाध्यायाचे गुण दिले जाणार नाहीत.
7. स्वाध्याय जमा केलेल्या विद्यार्थ्यांनी संबधित विषयास अनुत्तीर्ण झाल्यास पुन्हा स्वाध्याय जमा करु नये फक्त अनुत्तीर्ण विषयाची लेखी परीक्षा द्यावी.

8. **बी.ए.भाग – ३ चा अभ्यासक्रम शैक्षणिक वर्ष २०२४–२०२५ पासून सुधारित करण्यात आलेला आहे.त्यामुळे स्वयंअध्ययन साहित्याचे अध्ययन करताना विद्यार्थ्यांनी आपल्या विषयाच्या सदर अभ्यासक्रमाप्रमाणे स्वयंअध्ययन साहित्याचे अध्ययन करावे.सदरचा अभ्यासक्रम www.unishivaji.ac.in या विद्यापीठ संकेतस्थळावर उपलब्ध आहे.**

विशेष सूचना

- दूरशिक्षण व ऑनलाईन शिक्षण केंद्राच्या सर्व मान्यताप्राप्त अभ्यासकेंद्रावर संपर्क सत्राचे आयोजन केले जाते. तरी विद्यार्थ्यांनी वेळोवेळी अभ्यास केंद्र समन्वयक यांच्याशी संपर्क साधून संपर्क सत्र, परीक्षा वेळापत्रक, हॉलतिकीट, निकाल इत्यादी बाबत माहिती घ्यावी. तसेच वेळोवेळी विद्यापीठ संकेतस्थळाला भेट देवून अद्ययावत माहिती जाणून घ्यावी.

- आपण निवडलेल्या विषयाप्रमाणे स्वयंअध्ययन साहित्य घेणे, आपल्या पाठयक्रमाचा अभ्यासक्रम (Syllabus) प्राप्त करुन घेणे व त्याप्रमाणे अध्ययन करणेची जबाबदारी विद्यार्थ्याची आहे.

- **आपल्या रजिस्ट्रेशन फॉर्मवर असलेल्या अभ्यासकेंद्रामध्येच स्वाध्याय जमा करावयाचे आहेत जर दुसऱ्या अभ्यासकेंद्रावर स्वाध्याय जमा केले तर स्वाध्यायाचे गुण आपल्या गुणपत्रिकेवर येणार नाहीत व त्यासाठी दूरशिक्षण व ऑनलाईन शिक्षण केंद्र जबाबदार असणार नाही याची विद्यार्थ्यांनी नोंद घ्यावी.**

स्वाध्याय उत्तर पत्रिकेचे मुखपृष्ठ (Cover Page)

परीक्षा बैठक क्रमांक

अभ्यासक्रमाचे नांव : ....

(बी.ए./बी.कॉम. भाग 3, एम.ए./एम कॉम भाग 1 व 2)

सत्र : ....

(पहिले/दूसरे/तिसरे/चौथे/पाचवे/सहावे)

विषय :...

1. अभ्यास केंद्राचे नाव ————————————————————
2. विद्यार्थ्यांचे पूर्ण नाव ————————————————————
3. पूर्ण पत्ता : ——————————————————————————

————————————————————————————————

———————————————————————— पिन कोड नं.————

4. मोबाईल क्रमांक : लॅण्डलाईन क्रमांक :
5. अभ्यासक्रमाचे नाव : ——————— सत्र ——————
6. पेपरचे नाव : ——————————————————————
7. पेपर क्रमांक : ——————————————————————
8. सबजेक्ट कोड : ——————————————————————
9. परीक्षा बैठक क्रमांक ——————————————————————
   (ज्या परीक्षेसाठी स्वाध्याय जमा करत आहे)
10. पी.आर.एन. : ——————————————————————
11. स्वाध्याय जमा करण्याचा दिनांक : ——————————————
12. विद्यार्थ्यांची स्वाक्षरी : ——————————————————

(फक्त कार्यालयीन उपयोगाकरिता)

मिळालेले गुण : ——————————————————————

परीक्षकांची स्वाक्षरी : ——————————————————

B.A Part - III Sem. VI Assignment Questions (Languages)

(Marathi, Hindi, English, Ardhamagdhi Sanskrit and Urdu) October/November 2025 Exam

बी. ए. भाग – ३ सत्र – ६ भाषा स्वाध्याय प्रश्न

(मराठी,हिंदी, इंग्रजी, अर्धमागधी, संस्कृत व उर्दू) ऑक्टोबर/नोव्हेंबर २०२५ परीक्षा

(प्रत्येक प्रश्नास १० गुण)

बी. ए. भाग ३ करिता प्रवेशित झालेल्या सर्व विषयाच्या विद्यार्थ्यांनी आपल्या स्पेशल विषयाच्या स्वाध्यायाबरोबर इंग्रजी आवश्यक (English Compulsory) पेपरचे स्वाध्याय जमा करणे अनिवार्य आहे.

बी. ए. भाग ३, सत्र ६ इंग्रजी आवश्यक (English Compulsory)
English for Communication

1) Relation between Tsar, the King and the beard man in the short Story 'The Three Question.' Discuss.

OR

2) Write a note on the culture reflected in 'The Mystic Drum' by Gabriel Okara.

बी ए भाग ३ सत्र ६ मराठी
अभ्यासपत्रिका क्रमांक : १२ साहित्यविचार

१) शब्दशक्ती म्हणजे काय? ते सांगून अभिधा, लक्षणा व व्यंजना या शब्दशक्ती सोदहारण स्पष्ट करा.

किंवा

२) 'वसंततिलका' व 'दिंडी' या वृत्तांचे सोदाहरण स्पष्टीकरण करा.

बी ए भाग ३ सत्र ६ मराठी
अभ्यासपत्रिका क्रमांक : १३ मराठी भाषा व भाषाविज्ञान

१) ध्वनिपरिवर्तनाची कारणे सांगा.

किंवा

२) अर्थपरिवर्तन म्हणजे काय? ते सांगून अर्थपरिवर्तनाचे स्वरूप स्पष्ट करा.

बी ए भाग ३ सत्र ६ मराठी
अभ्यासपत्रिका क्रमांक : १४ मध्ययुगीन मराठी वाङ्मयाचा इतिहास (इ.स १५०० ते इ. स १८००)

१) संत तुकारामांच्या अभंगरचनेची ओळख करून द्या.

किंवा

२) 'बखर' म्हणजे काय? ते सांगून शिवकालीन बखरींचा परियच करून द्या.

बी ए भाग ३ सत्र ६ मराठी
अभ्यासपत्रिका क्रमांक : १५ मराठी भाषा व अर्थार्जनाच्या संधी

१) चित्रवाणीवरील निवेदनाचे स्वरूप व पद्धती सांगा.

किंवा

२) महाराष्ट्र शासनाचे प्रमाणलेखनविषयक नियम सांगा.

बी ए भाग ३ सत्र ६ मराठी
अभ्यासपत्रिका क्रमांक १६ : वाङ्मय प्रवाहाचे अध्ययन : वैचारिक साहित्य साहित्यकृती – स्त्री पुरुष तुलना – ताराबाई शिंदे

१) वैचारिक साहित्याचे स्वरूप थोडक्यात विशद करा.

किंवा

२) 'स्त्री-पुरूष तुलना' या ग्रंथाची भाषिक वैशिष्टये स्पष्ट करा.

बी ए भाग ३ सत्र ६ हिंदी
प्रश्नपत्र क्र. XII : विधा विशेष का अध्ययन

१) रूपनारायण सोनकर का व्यक्तित्व कृतित्व लिखिए।

अथवा

२) "नागफनी "आत्मचरित्र में चित्रित समस्या का चित्रण करें ।

बी ए भाग ३ सत्र ६ हिंदी
प्रश्नपत्र XIII : साहित्यशास्त्र और हिंदी ओलाचना

१) महाकाव्य का स्वरूप ,तत्व लिखिए।

अथवा

२) आलोचना के प्रकार लिखिए।

बी ए भाग ३ सत्र ६ हिंदी
प्रश्नपत्र XIV : हिंदी साहित्य का इतिहास

१) रीतिकालीन राजनीतिक और साहित्यिक परिस्थितियों का चित्रण करें।

अथवा

२) आत्मकथा साहित्य का उद्धभव विकास लिखिए।

बी ए भाग ३ सत्र ६ हिंदी
प्रश्नपत्र XV : प्रयोजनमूलक हिंदी

१) संभाषण का अर्थ स्वरूप स्पष्ट करें।

अथवा

२) अनुवाद का स्वरूप परिभाषा लिखिए।

बी ए भाग ३ सत्र ६ हिंदी
प्रश्नपत्र XVI : भाषा विज्ञान और हिंदी भाषा

१) भाषा विज्ञान के ध्वनि विज्ञान, पद विज्ञान, का परिचय लिखिए।

अथवा

२) भाषा विज्ञान की वैज्ञानिकता स्पष्ट करें।

B.A Part III Sem. VI English
Paper XII : Introduction to Literary Criticism

1) What is the main concept in चPreface to Lyrical Balladsछ by William Wordsworth?

OR

2) What is Tradition and individual talent according to TS Eliot?

B.A Part III Sem. VI English
Paper – VIII : English Poetry

1) Write a note on Modern Indian English Poetry

OR

2) What are the themes of चThe Lady of Shalottछ by Tennyson?

B.A Part III Sem. VI English
Paper – IX : English Drama

1) Write major types of drama with suitable examples.

OR

2) How does Girish Karnad show Raniड़s life in *Nagmandala*?

B.A Part III Sem. VI English
Paper No – X : English Novel

1) Define Historical and Psychological Novel and give examples.

OR

2) Write a character sketch of Rosie in The Guide?

B.A Part III Sem. VI English
Paper- XI : Language And Linguistics

1) Write a note on Subordination and Coordination

2) Write a short essay on Phrase vs. Clause

बी ए भाग ३ सत्र ६ संस्कृत
पेपर क्रमांक—१२ :

१) दकार्गल प्रकरण या पाठातील विचार कथन करा.

किंवा

२) वृक्षायुर्वेद या पाठाचे महत्त्व विशद करा.

बी ए भाग ३ सत्र ६ संस्कृत
पेपर क्रमांक—१३ :

१) ऋणादान प्रकरणातील विषय कथन करा.

किंवा

२) दायविभाग प्रकरणातील विचार स्पष्ट करा .

बी ए भाग ३ सत्र. ६ संस्कृत
पेपर क्रमांक—१४

१) उपनिषदांतील तत्त्वज्ञान कथन करा.

किंवा

२) सहा वेदांगांवर सविस्तर चर्चा करा.

बी ए भाग ३ सत्र ६ संस्कृत
पेपर क्रमांक—१५

१) प्रास्ताविक विलासातील-अन्योक्तीमधील बोध कथन करा.

किंवा

२) पं.काळ व ग्रंथसंपत्ती यावर सविस्तर निबंध लिहा ,जगन्नाथ यांचे जीवनचरित्र .

बी ए भाग ३ सत्र ६ संस्कृत
पेपर क्रमांक —१६

१) संस्कृत व्याकरण परंपरा यावर टीप लिहा.

किंवा

२) अच् संधी सोदाहरण स्पष्ट करा .

बी ए भाग ३ सत्र ६ अर्धमागधी
अभ्यासपत्रिका क्रमांक : १२ उत्तराध्यन सूत्र

१) श्रावक धर्माविषयी सविस्तर माहिती लिहा.

किंवा

२) श्रमण धर्माविषयी सविस्तर माहिती लिहा.

बी ए भाग ३ सत्र ६
अभ्यासपत्रिका क्रमांक : १३

१) जरासंधाच्या जन्माचा वृत्तांत लिहा.

किंवा

२) द्रोणाचार्याच्या जन्माचा वृत्तांत लिहा.

बी ए भाग ३ सत्र ६
अभ्यासपत्रिका क्रमांक : १४

१) रत्नाच्या निर्मितीविषयी समाजामध्ये कोणती संकल्पना होती.

किंवा

२) व्रजरत्नाची थोडक्यात माहिती स्पष्ट करा.

बी ए भाग ३ सत्र ६
अभ्यासपत्रिका क्रमांक : १५ मृच्छकटिकम् : अभिज्ञान शांकुतल्म

१) कालिदासाच्या जीवन व साहित्यिक कार्याचा आढावा घ्या.

किंवा

२) सासरी जाणाऱ्या शंकुतलेस कणव पित्याने कोणते मार्गदर्शन केले.

बी ए भाग ३ सत्र ६
अभ्यासपत्रिका क्रमांक १६ : प्राकृत व्याकरणकराचा परिचय

१) ‘ध्मव’ अकारांना धातू वर्तमान काळात चालविणे

किंवा

२) सर्वनामाचे प्रत्यय लिहा.

Distance Education Shivaji University .Kolhapur.

B.A Part. III (Semester-VI) – 2025

B.A Part III (Semester-VI)

Project Question – **URDU SPECIAL**

Total Marks -10 **PAPER.NO.XII**

1 ۱۔ علامہ اقبال کے حیات وادبی خدمات پر تفصیلی نوٹ لکھے ۔۔۔(10)

2 ۲۔ طلوع اسلام اس نظم کا خلاصہ لکھے ۔۔

XIII . PAPER.NO

ا نامہ نگاری کی تعریف اقسام بیان کیجیے؟ 10

۲ 2 نامہ نگاری کی اہمیت پر روشنی ڈالیے۔؟

XIV .PAPER.NO

1 تحقیق کے ضرورت واہمیت پر مختصر نوٹ لکھیے۔۔ 10

2 تحقیق کے اقسام پر تفصیلی نوٹ لکھے۔ تحقیق کی تعریف لکھے ۔

PAPER.NO.IXV

1 جدیدیت اور ترقی پسند شعراوں پر تفصیلی نوٹ لکھے ۔

2 اکبر الہ آبادی کی طنزومزاح شاعری پر تفصیلی نوٹ لکھے 10 ..

XVI PAPER.NO

1 سعادت حسین منٹو کے حالات زندگی پر مختصر روشنی ڈالے ۔۔۔۔۔۔۔۔ 10

۲ افسانہ کی تعریف لکھئے افسانے کے اجزائے ترکیبی بیان کیجئے؟